

PRZEPIĆ (36) *vb pf*

e jasne.

inf przepić (3). ◇ *fut 3 sg* przepije (1). ◇ *1 pl* przepijemy (1). ◇ *2 pl* przepijecie (1). ◇ *3 pl* przepiją (1). ◇ *praet 1 sg m* -em, [-m] przepił (1). ◇ *3 sg m* przepił (15), przepi(e)ł (1); przepił : przepi(e)ł *LibMal* (6:1). *f* przepiła (2). ◇ *3 pl m pers* przepili (7). ◇ [*con 3 pl m pers by* przepili.] ◇ *impers fut* przepije się (1). ◇ *praet* przepiło się (1). ◇ *part praet act* przepiwszy (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Przepuścić, wydać na alkohol, pijaństwo [w tym: co (30)] (32)* : *LibMal* 1548/139v; Więcz łobie pośllie po mnicha By potrzął przedniem kielicha Bo lepiej za ten gro# kupicz Niebo łobie niżli przepicz *RejKup* q8; Alic łie Penuria wnet w mieřzku załagnie [...]. Bowiem iedno przepili/ drugie rozebráli/ Alboć byli tę miłość wřzyłcy dyabli dáli. *RejWiz* 41; *RejFig* Aa6; Patria abligurierat bona. Oycziłte dobrá vtrácił/ Przepił. *Mącz* 283d; Páni czapkę przepiła *BielSat* C2 [*idem BielRozm* 18], C2v; *BielRozm* 18, 19; BOgźeć zápłác/ ó Królu/ żeś ten mołt zbudował/ Piérwéyem ząwždy łzeląg nád potrzebę chował: A dziś y tenem przepił: bo idąc do domu Napozniéy/ od przewozu nie płácę nikomu. *KochFrag* 41; *CiekPotr* 25; [Nie tak xiężá powiedaią/ Gdy ie [dziesięciny] ludziám wytykaią. Kořcielnemi ie być mienią/ Ale ie fami przepiia. *SeklStudent* C7v; *ProtokWoźnik* 1558 nr 106; *StatorGramm* A4v; Každy towarzysz rzemięřła ich [...] do gospody towarzyszów rzemięřła ich wprzód udać się powinien, gdzie na piwie przestać ma, a nic więcej jedno 3 gr. przepić może *WilkPozn* III 1593 nr 92].

przepić z kim (6): Mowy ze then pawel yego na kradzyełz Namowyl, kthorey łzyą yednak yall y łnym tho czo vkradł przepil. *LibMal* 1548/140; zeznal yłch Jendrzeyowi włodarzewy wfuarzendzu trzi wyardunky vkradł, kthore thu wzanthuzye przepill łłobiechem pobudka *LibMal* 1550/151, 1547/131v [2 r.]; *Paprup* G3. Cf »pieniądze przepić«.

W połączeniach szeregowych (3): *Mącz* 507d; y com iedno kiedy Połłał mu: przegrał, przepił, przelstroił, przeflarzył, Zbytkámi, włzeteczeńłtwem ząwłze łię paráiac. *CiekPotr* 11, 34.

Zwroty: »májętność przepić« (1): Vorago patrimonii, Przełykacz oyczizny łwey/ ten który máyętność łwą przelknał/ przepił/ vtrácił. *Mącz* 507d.

»pieniądze [z kim] przepić« (1): Item wylczynye wałzko konya vkradł, thego przedał wepnyewach za 9 wyardunkow pyenyedzi a pyenyadze łnym przepil *LibMal* 1547/131v.

»wszy(s)tko przepić« (4): Dobrze ták ná was łotrowie/ Bo co wam dádzą pánowie/ Włzytko lecie przepijecie/ Zimie nie máłz nic ná grzbiecie. *RejZwierc* 234v, 248; CI ná trunek to mi wierz wyborni męźowie/ [...] Fortunie nie vfáiał bo co iedno dáłá/ Włzytko zaráz przepili by zás nie pobrałá *Paprupan* H3; *CiekPotr* 34.

Szeregi: »(po)przedać i przepić« (3): Item wmorakowye Solthiłkovi Grzegorkovi łvknýą łchara prołtha vkradł thą za 20 grołłi przedał y przepill. *LibMal* 1544/91v, 1544/87, 1548/140.

»przepić, (a) przegrać« (3): Item włzczepankowie v Szamothul vkradł dwye łvkny łchare [...] kapturek y kołchulyą, tho przepill a przegrall *LibMal* 1544/87; Iaka będze miał wymowę Kiedy włłýłłý łłendzeco Czin liczbe zwłodorłłwa łwégo Ano podobno słafował Iedno przepił druge przegrał *RejKup* v6v; *RejZwierc* 27. [*Ponadto wpołóczeniach szeregowych* 2 r.]

【»przepić albo przestroić«: hoyne nádania przodkow swoich [*dla Kościoła*]/ rǎdziby fǎmi przepili ǎlbo przestroili. *WujPosŚw 1584 268*. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*】

Żart. (1): Przyšzedł potym do kfiędzǎ/ moy tǎtuliu miły/ Syn y z oycem [*tj. Jezus i Bóg Ojciec*] ná iedno/ iužby ſie zgodzili. Ale w duchǎ nie wierzę/ bo ten iedno tyie/ Co ſyn z oycem zǎrobi/ duch ſwięty [*tj. żona*] przepije. *RejFig Dd6*.

Przen (2) :

Zwrot: »rozum przepić« (*1*): ow teſ chǎłupę przedał y miłǎ oyczyznę: Zǎraz y rozum przepił/ y przegrał iſzczynę. *KlonWor 68*; [Juſci to widzę i dopierom ſię obaczył, że mi wiele nie dostawa, iżem ſię nie uczył, jeszczem k temu rozum przepił. *PismaPolit 625*].

a) *Stracić lekkomyſlnie, karygodnie (1)* : Słufznieyby ieſzcze było by [*Niemcy*] Słǎtko wroćili/ Ktore Polſkie Kſiǎżetǎ ná on czas przepili. *BielSjem 20*.

2. *Wypić alkohol z jakiejſ okazji (2)* : ALboſ ſye był zǎpómniał/ kiedym ci nápiſał/ Którégo dſiſiay ſwięta? boſ mi tǎk odpiał: Snać moiégo Pǎtrónǎ [...]. Rzekę/ przepije ſye nam [*tj. popijemy sobie*]: ón ná to ni ſłówkǎ: Czy kiedy ſwięte [*prawdopodobnie: imieniny*] przepić/ rǎdǎ boli główkǎ? *PudłFr 14*.

przepić co (1): *PudłFr 14 cf wyſzej*.

3. *Wypić czyjeſ zdrowie [co] (1)* : [Daycie ſie poczcic pǎni młoda/ ǎ rǎczcie przepić/ wypić/ ten kubek winǎ. *Wokabul 1539 E3v*.]

Zwrot: »[komu i ku komu] przepić pełnǎ« (*1*): Zǎtym iednemu z nich ná imię Reiflowi/ przepił pełnǎ/ ǎ potym ieden ku drugiemu/ do tǎd/ że ſie popili tǎk bǎrzo/ że ieden drugiego nie mogli znać. *WerGoſc 231*.

4. *Wypić wszystko, co jest [co] (1)* :

Szereg: »przepić ani przejeſć« (*1*): on kǎżdemu dǎrmo dał kto przyšzedł pić y ieſć onego mięłǎ y miodu co był ná miǎnowiny nǎrǎdził/ thǎk ǎſ nie mogli przepić wſzytcy onego miodu/ ǎni przeieſć mięłǎ. *BielKron 342v*.

Synonimy: **1.** *przegorzałkować, przekarczmić*.

Formacje wſpólrdenne cf PIC.

Cf PRZEPICIE, PRZEPITE